

Alte Drucke

**F. IOAN. DVNS || SCOTI, || ORDINIS MINORVM, ||
THEOLOGORVM OMNIVM || EMINENTISSIMI, || Atque
Academiae subtilium Antesignani, || Quæstiones Tertij ...**

Duns Scotus, Johannes

Venetiis, 1580

DISTIN. VII.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150218

A SECUNDVM PRIMAM
VERO DICTVR
DEVS FACTVS
HOMO &c.

DISTIN. VII.

IRCA istam di. 7.
in qua magister ex
planat tres opin. su
pra positas circa
incarnationē Chri
sti in facto esse quaruntur tria.
duo de locutionibus expimen
tibus vnionem, & vnum expri
mens vnionis prædeterminationē?
Primum est vtrum ista sit vera,
Deus est homo. ¶ Secundum
vtrum ista sit vera. Deus factus
est homo. ¶ Tertium est. vtrum
Christus sit prædeterminatus esse
filius Dei.

QVÆSTIO. I.

Utrum ista sit vera, Deus est
Homo.

IRCA primum
arguitur qd nō, qā
in diuidentibus or
dinatis prima di
uidentia sunt magis
diuerſa, sed ens prima diuisione
diuidit per finitum & infinitū.
ergo sunt maxime diuerſa. ergo
si aliqua alia diuidentia sint ita
impossibilia, vt vnum non
possit prædicari de alio hoc ma
xime erit in proposito. ergo &c.
¶ Item, idem non prædicatur de
eodem in abstracto & denomi
natiue secundum philosophum
2. Thopic. vbi destruit problema
de accidente. Si illud quod af
signatur esse accidens insit in
quid secundum alium modū, &
maxime fm modum generis. i.

peccatū est &c. sed Deus est hu
manatus fm Dam. c. 51. & 47.
& Cassiodorū super illud Ro. 1.
factus est ei &c. ergo non est ho
mo. ¶ Præterea. si est homo aut
homo prædicat relationem. aut
aliquid ad se non relationem,
quid nō dicitur ad aliquod cor
relatiuum, non enim est alicui
us homo, si prædicat aliquē ad
se. ergo dicitur de tribus se
cundum Augu. 5. de trin. c. 8. &
10. ergo tres personæ erunt ho
mo. ¶ Præterea. si Deus est ho
mo, quare secundum cuius præ
dicati rationem prædicatur ho
mo de Deo, nulli videtur posse
assimilari, non generi, non spe
ciei, non differentiæ, quia Deus
non est in genere. nō diffinitio
ni, quia prædicatum non est de
essentia subiecti. non proprio,
quia tunc Deus caderet in dif
finitione hominis, nec prædica
to accidentis, quia nihil tale di
citur de Deo. ¶ Contra. Ioan. 1.
Verbum caro factum est. vbi se
cundum Aug. caro ibi ponitur
pro homine.

Bar. quod
dicitur ad
se est cō
tribus.

CIRCA istā q. primo vidē
dum est, quæ sit causa veritatis,
quare ista sit vera. Deus est ho
mo, cum ipsa non sit primo ve
ra, quācunque enim prædicatum
non conuenit cōi, nisi pro ali
quo supposito, non conuenit ei
primo, nec vere, nisi quia dr de
aliquo inferiori, & ita oportet ali
quam causam esse verificantem
illam propositionem. Deus est
homo. hæc autem causa est, quia
hæc est vera. verbum est homo.

SECUNDO oportet vide
re de veritate huius causæ. vbi
sciendum est quod ista proposi
tio non potest ostendi, neque
cognosci naturaliter esse verā,
aut enim possumus habere

con-

A conceptū propriū, & determinatū de verbo, & tunc propositio hæc est vera contingens, sed immediata & non nota exterminis. quia tunc oporteret terminos habere necessariā habitudinē, ita q̄ ratio terminorū includeret necessario vnionem eorum, quam exprimit propositio. aut non habemus conceptū de verbo propriū, sed tantum cōfūsum. sicut dictum est dist. 3. primi li. & tunc ista propositio. verbum est homo, quantum ad conceptum, quem habemus de terminis est mediata contingens. talis autem non est nata cognoscī, nisi ex aliqua immediata cōtingente, ex qua sequatur, sed illa, vt prædictum est, non potest cognoscī ex terminis, quia contingens, nec alio nō potest cognoscī naturaliter esse vera, q̄a

q. 1. & in
de. Idem
q. 1. pro
lo. 7. et 14.
q. quo lib.

B contingens immediata non cognoscitur, nisi ex cognitione instantiua extremorum, & vnione eorum, qualem non possumus habere de extremis illius immediate antecēdis ad istam. ¶ Est ergo veritas istius tantum credita immediate, aut ex aliquo credito ostendenda, & secundū hoc sic ostenditur esse vera. suppositum enim subsistens in aliqua natura vt suppositum naturæ dicitur tale formaliter secundum illam naturam. creditū est autem talem esse istam vnionē, q̄ per eam verbum subsistit in natura humana, vt suppositum in natura. ergo per eam verbū formaliter est homo. maior huius probatur per Dam. lib. 3. c. 11. Deus autem, & commune nomen significat, & in vnaquaq; hypostasi. i. persona ordinatē denominatiue, quemadmodū & homo. Deus. n. est qui habet na-

a. 1. 57. 20
sim.

turam diuinā, & homo quī humanam. minor probatur b̄ August. 1. de tri. c. 16. talis fuit ista assumptio, vt Deum hominem faceret, & hominem Deum.

T E R T I O videndum est qualiter accipitur hoc prædicatum homo. & dicitur q̄ accipitur pro supposito, vt sit prædicatio per identitatē innuendo tale implicationē. verbū est suppositum, quod est homo. ¶ Contra hoc, quia tunc esset processus in infinitū. ista. n. implicatio huius est ex parte prædicati, & prædicat hominem de aliquo, qd importatur per subiectū. Et tunc q̄ro, vtrum prædicatum accipiat formaliter, aut pro supposito, cū dicitur. verbum est suppositum, quod est homo. si prædicatū accipiat formaliter, habet propositū q̄ est prædicatio formalis, & nō tantū per identitatē. Si autem tantum pro supposito implicato erit processus in infinitū. ¶ Præterea. de naturæ suppositi to est prædicatio formalis, non tantum per identitatē.

Q V A R T O videndum est quale prædicatum est istud respectu subiecti. videtur q̄ possit poni esse species. vniuoce enim homo dicitur de Christo, & de Petro. dicitur etiā in quid, & de pluribus differētib; & nō nisi numero. ergo &c. q̄ in quid patet per illud extra de hereti. c. cū Christo. ¶ Rādeo. sicut aliud est vniuoce. prædicatū aliud de vniuoce p̄dicari, stricte loquendo, vniuoce. n. prædicatū dicit, cuius conceptus est in se vnus, & hoc modo album dictū deligno, & de lapide est prædicatū vniuoce, vniuoce autē prædicatur illud, cuius rō est nā vna, vt prædicatur. q̄ rō eius includit in

A in rōne subiecti, & hoc mō de-
nominatiuū nō predicat vniu-
ce, qñ loquitur philosophus in
pdicamētis. ita aliud est prædi-
catū esse quid, & aliud in qd p-
dicari. In oī .n. gñe est inuenire
qd. ex. i. tho. nec tñ quodlibet
cuiuscunque generis pdicat in
quid & de quocunq; sed tantū
de suo inferiori, i cuius rōne ef-
fentiali includitur, ita ergo pos-
set concedi, q cum nulla vñio
sit similis isti propter quam præ-
dicatio dicatur vera, nullum est
pdicatum dictum de subie-
cto quod se habet ad aliud, si-
cut in proposito. quātum enim
est ex parte eius, qd predicat, est
species tñ, quia nō est natū esse
genus, nec differētia, nec pprū,
nec accidens, sed quātum est ex
parte modi se habendi respectu
subiecti, quia non est de ratio-
ne subiecti, & aduenit subiecto
existenti in actu completo, ita
ut possit ab eo abesse, videtur si-
mitem habitudinem habere re-
spectu subiecti, quale m habet
illud pdicatum, quod dicitur
accidens. ¶ Et si obijcitur, q ha-
bitudo illius vniuersalis qd est
accidens, non fundatur, nisi in
accidente reali. ¶ Rñdeo verum
est de facto, q hæc intentio se-
cunda, quæ est accidens de qua
loquitur logicus, non fundatur
nisi in accidente quod dicit in-
tentionē primā, ut dicit meta-
physicus, tamen non est de ra-
tione huius intentionis secun-
dæ, q tñ sit in illa intentione
prima, sicut nec de rōne intētio-
nis generis, vel speciei est, q tñ
fundatur in re substantia, & for-
te hic album est lignum. prædi-
catū predicat intentionem ac-
cidentis logicæ loquendo. vel si
non ibi saltem si est lignū pos-

set aduenire albo existenti in
actu, ita q non esset prædicatū
de essentia subiecti, nec conuer-
sibile cum subiecto, videretur
esse perfecte accidens logicæ
loquendo.

QUINTO videndum est
qualis est ista prædicatio. vtrum
per se, vel per accidens. videtur
q non per se primo modo, quia
prædicatum non cadit in diffi-
nitione subiecti. nec secundo
modo, quia non econuerso. ne-
que generaliter aliquo mō per
se, quia in eis non videtur ne-
cessaria habitudo. ¶ Sed hoc nō
concludit, quia aliquæ proposi-
tiones contingentes possunt esse
per se, sicut & immediate, si
in subiectis includatur proxima
ratio inhærentiæ prædicatorum,
licet nō sit necessaria inhærentia,
qualis forte est ista. volūtas vult.
vel calidum calefacit. Sed nec
iste modus videtur i proposito
patet. in i. ar. ¶ Respōdē. si fiat
sermo de per accidens, sicut lo-
quitur de eo metaphysicus, sci-
licet, vel quia vnum accidit alte-
ri, vel ambo tertio sicut patet.
5. Metaph. c. de ente, & vno. sic
non est per accidens, quia quod
vere est, nulli accidit ex. i. Phy-
sico. vnde nec ipsa vñio conce-
ditur esse accidentalis. quia neu-
trum extremum est accidens,
sed hoc non concludit proposi-
tionem esse per se loquendo de
per se logicæ.

¶ Tum, quia prædicatum non
est de intellectu subiecti, etiam
in concretionē sumpti. tum
quia si sic prædicaretur de
quolibet contento sub subie-
cto, & ita spiritus sanctus & pa-
ter essent homo. tum, quia in p-
dicationibus per se subiectum
supponit determinate, q si in-
de-

Idem propositiones con-
tingentes sunt esse
per se.

quod

accidens

proposi-

intentionem

per se

subiectum

supponit

determinate

q si in-

de-

A determinate tantum suppone-
ret hæc esset per se, animal est
homo, quia potest verificari de
Petro, vel Paulo, sed hoc subie-
ctū Deus, nō includit determina-
te filiū plus quam patrē. ¶ Sicut

* nec ista. rationale est animal est
per se logice loquēdo. posset er-
go concedi. logice loquendo, q̄
quia prædicatum est extra per
se in intellectum subiecti. proposi-
tio non est per se vera, sed per ac-
cidents, licet neutrum extremū
realiter per accidents insit alteri.
¶ unde ista unio extremorū, nec
conceditur esse essentialis, nec
accidentalis, sed substantialis.

B inquit unionem. scilicet veram, &
non secundū phantasiam. sub-
stantialē autem non ut dua-
bus naturis perfectiōibus vnā
compositam naturam. & ita se-
cundū diuersitatem huius
unionis ab omni alia potest poni
diuersa ratio huius inheren-
tiæ ab omnibus alijs. ¶ Sed de
ista. Christus est homo, dubiū
est an sit per se, quia hoc subie-
ctum videtur includere prædi-
catum, quia secundum Dama.

Lib. 9. ca. 49. Christus est nomen hyposta-
sis duarum naturarum existens
significatiuum. Christus ergo

Var. præ-
senti dist.
9. unica.
significat existens in natura hu-
mana, & ita includit hoc prædi-
catum quod est homo, sicut Pe-
trus. ¶ Dicitur q̄ hæc est per ac-
cidents propter implicationem
in subiecto, quæ est per accides,
Christus enim implicat verbū
esse hominem, quia Christus est
verbum homo, siue verbū quod
est homo, quia inter exigens &
exactum cadit, qui est mediū
secundum Priscianum. 2. con-
structionum. ¶ Sed contra, quia

Scilicet li.
2. mi. vo
(1470) nls.
istud dictum Prisciani non est

ad propositum, quia substanti-
uum non exigit adiectiuū, nec
econuerso per implicationem me-
diam, sed simul transitiue con-
struuntur. & ideo licet hic ca-
pasor. cadat implicatio media,
non tamen hic homo albus, alio-
quin esset impossibile determi-
nare aliquod extremum per ali-
quod adiectiuum sibi additū,
& esset processus in infinitum.
Ideo posset dici, q̄ talis implica-
tio non importatur in hoc no-
mine Christus, non propter hoc
oportet ponere, q̄ propositio sit
vera per accidents. tamen quia
secundum philosophum. 5. Me-
taph. ratio in se falsā de nullo est
vera. ergo a simili, conceptus, q̄
non est in se vnus per se, de nul-
lo vno per se enunciat, nec ali-
D quid sic vnum de eo. potest ergo di-
ci q̄ hæc non est omnino per ac-
cidents, quia subiectum inclu-
dit prædicatum, nec omnino
per se, quia subiectum non ha-
bet omnino per vnum conce-
ptum in se, & similiter dicere
de ista, homo albus est co-
loratus.

A D A R G V M E N T A. est
Ad primum respondeo, conce-
do maiorem diuersitatem, sed
non repugnantiam maiorem,
magis enim diuersa dicuntur
quæ minus in eodem sunt con-
uenientia, sed non propter hoc
magis repugnant, sicut album
& nigrum in pluribus conue-
niunt, quàm album, & homo. &
tamen magis repugnant album
& nigrum, quàm album & ho-
mo. Et hoc modo maior diuer-
sitas extremorum non est cau-
sa falsitatis eorum, sed repugnā-
tia, vel impossibilitas extre-
morum habentium aliquam il-
larum quatuor oppositionum
for-

formaliter. ¶ Ad secundum dico, quod humanari non est proprium denominationum huius, quod est esse hominem, sed hominem fieri. & vniuersaliter tale denominationum, quod significat formam in fieri, dicitur de eo, de quo dicitur ipsa forma, & simili denominatione. idem enim est album & fit album. ita idem est homo, & fit homo. sed proprium denominationum hominis est hoc, quod est humanum, & hoc non dicitur de Deo, & hoc debet intelligi eo modo, quo a substantijs denominantibus supposita possunt accipi vteriora concreta denominata, quod non est propter informationem, sicut accidentia concreta denominant, sed propter possessionem, vel habitudinem aliam alicuius extrinseci

ad talem substantiam. ¶ Ad tertium dico, quod Aug. non intelligit nisi de dictis ad se, quæ prædicant tantum intrinsecum. ¶ Aliter tamen posset dici, quod hoc prædicatum homo, licet non prædicet relationem, implicat tamen relationem ad creaturam propter unionem humanæ naturæ ad verbum, quæ unio est ratio qua prædicatur hoc prædicatum de eo. ¶ Ad aliud patet, quod aliquid participat hoc prædicatum de ratione speciei, aliquid de ratione accidentis in habitudine ad

subiectum, quia
ista natura
tempo-
ra-
liter aduenit verbo per-
fecto in se, eter-
naliter exi-
sten-

Utrum ista sit vera. Deus factus est Homo.

ECUNDO queritur utrum ista sit vera. Deus factus est homo. & arguitur quod non, quia tunc esset factus. consequens falsum. ergo & antecedens. probatio consequentiæ sequitur, sortes est factus homo, ergo est factus. igitur homo non distrahit hoc prædicatum, quod est esse factum, ergo ubique infert. ¶ Præterea si Deus est factus homo. ergo mutatus est ad humanitatem. consequentia patet vniuersaliter in omnibus, ut factus est albus. ergo mutatus est ad albedinem, & ita de alijs. ¶ Præterea. si Deus est factus homo. ergo Deus est factus Deus, consequentia probatur, quia propter unionem naturarum est communicatio idiomatum. & ita sicut occidens hominem, occidit Deum. ita si factus est homo, factus est Deus. ¶ Contra in symbolo Nicæno. Homo factus est. ¶ Item etiam in euangelio. Ioan. 1. Verbum caro factum est. caro ponit ibi pro homine. ¶ Itē primo de trinitate. c. 13. Talis fuit illa unio quæ deum faceret hominem, & hominem Deum.

ISTA PROPOSITIO *S. Do. pra-*
Deus factus est homo. distingui- *senti ai.*
tur quod factio potest referri vel ad *ar. 1. q.*
compositionem, vel ad alterum
extremorum. & hoc dupliciter
scilicet in se, vel in ordine ad alterum
extremum, & per tractantur
membra diffuse, siue in vno
sensu, siue in alio.

SED TANTAM prolixi-
ta-

A tatem vitando, potest dici, qd ppositio est simpliciter vera, qd declaratur sic. factio quâdo prædicat secundum adiacens dicit factionem simpliciter, quando autem prædicat tertium, dicit factionem secundum illud quod specificatur per tertium. sic etiâ de esse, quando prædicat secundum, & tertium. sicut ergo vere de eo enunciatur fieri quod ab aliquo faciente post nō esse simpliciter accipit esse simpliciter, ita de eo vere enunciatur fieri. a. quod per actionē alicuius agentis est. a. postquam nō fuit. a. Et istud probatur, quia factio passiva non includit formam, nisi habitudinem facti ad

B faciens. & ordinem ipsius facti ad non esse præcedēs, & in creaturis concomitantur se. his ergo duobus concurrentibus saluatur ratio factionis, siue simplici, siue talis, sed Deus per actionem alicuius facientis est homo, & non fuit semper homo. ergo factus est homo, minor probatur, quia patet, qd est homo ex præcedenti. q. & non fuit semper homo, quia non semper subsistebat in natura humana, vt suppositum in natura. Et qd sit homo per actionem alicuius facientis, probatur, quia quando aliqua necessario concomitantur se, si vnum est per factionem alicuius, & reliquum. Sed naturam humanam verbo vni personaliter, & verbum esse hominem necessario concomitantur se, natura autem humana est sic unita verbo. per factionē trinitatis, quia trinitas fuit agēs respectu illius vnionis. & patet qd fuit faciens, quia creauit effectum in creatura. igitur fecit verbum esse hominem. Et si obij

ciatur. qd factio requirit mutationem, & hoc eius in quo est, & de quo dicitur, nō autem termini. Respondeo, faciens naturale præsupponit passum effectum, quod transmutat, quod quidem est in potentia ad terminum. & per actionem eius fit actu tale, quod autem transit de potentia ad actum mutat, sed agens supernaturale in ista vnione non præsupponebat verbum tanquam potentiale ad istum terminum. neque terminum induxit sicut actum vel formam verbi per inhaerentiam, sed tantum vniuit illum verbo sine inhaerentia. ergo ibi nullus fuit transitus a potentia ad actum, æqualiter autem saluatur ratio D factionis vtriusque, quia vtriusque per actionem facientis aliquid est tale, quale prius non fuit, & ita fit tale. accidit ergo qd illud quod fit tale mutetur, nisi quando illud quod dicitur tale est forma eius, quod fit tale, ad quam illud fuit in potentia, & ita communiter accidit in factionibus passivis, vbi agentia naturalia agunt quæ faciunt aliqua esse talia in actu, qualia prius fuerunt in potentia. Sed si obijciatur vterius. qd saltē hic fuit aliqua passio, postquā fuit factio actio quia cuilibet actioni transeunti correspondet propria passio, ergo illa passio erat in aliquo. non autem in natura humana, quæ vt videtur erat terminus factionis passivæ. ergo in verbo, quod videtur inconueniens. Respondeo, qd hic fuit vna factio realis actiua totius trinitatis, cui correspondebat factio passiva realis quæ. i. homo factus est Deus. quæ fuit vnio passiva naturæ humanæ ad verbum

Spond
respon
ma.8.
f.

verbum

A verbum, & hæc passio fuit in natura humana. & terminus eius erat verbum, alia fuit factio passiva secundum dici concommittas istam factionem realem actiua, quia scilicet verbum factum est homo, & terminus huius videtur fuisse natura humana, non tamē erat alius terminus huius & illius realis, quia non erat alia factio passiva realis, eadē. n. factio ne, tamē actiua quā passiva verbum sic vniebatur. ¶ Dico ergo, q̄ passio correspondens isti actioni fuit in natura humana vnita, quæ non fuit terminus illius factionis passivæ, sed subiectum, licet significetur, vt terminus in ista propositione. verbum factum est homo. & ita posset dici ad præcedentem obiectionem de mutatione. q̄ scilicet mutatio quæ fuit hic, fuit in natura humana, non in verbo, ita quod non fuit hic factio sine omni mutatione, nec tamen oportet mutationē fuisse in quolibet, quod dicitur factum tale, sed tantum in illo, propter cuius passionem aliquid dicitur factum tale, & illud fuit hic tñ natura humana. ¶ Ex his patet. q̄ ista propositio est simpliciter vera, homo factus est Deus. quia homo per actionem facientis est Deus. & nō fuit prius Deus. ¶ Et quod aliqui dicunt, quod fieri denotat mutationem illius de quo dicitur, & præcessionem respectu termini factionis, patet ex dictis, quod primum non est necessarium nec secundum, quia hoc non esset, nisi in quantum fieri implicat quodammodo inceptionem. sed ipsa inceptio quando prædicat tertium adiacens, non notat præcessionem subiecti ad prædicatum.

Nam verum est dicere de anima nunc creata, q̄ nunc incipit animare corpus, nec tamē prius fuit, quā animaret corpus. ita etiam quando prædicat secundum adiacens, verum est dicere q̄ incipit esse. & similiter incipit esse dies, hoc est tempus incipit esse dies. nec tñ illud tps prius fuit, & postea incepit esse dies, ita etiam nec oportet hominem præcessisse ad hoc, quod ista propositio sit vera, homo est factus Deus. sicut nec ad veritatem huius propositionis: natura humana vnita est verbo. quæ implicat istam: natura humana facta est subsistens in persona verbi, necesse est naturam humanam præfuisse in verbo, vel in se antequam subsisteret in verbo.

¶ Sed si quæras quæ istarum sit magis propria, homo factus est Deus, vel Deus factus est homo, & arguas quod ista, homo factus est Deus, quia veritas omnium istarum fundatur in hoc, quod natura humana vnita est verbo, quia passio realis quæ fuit ibi, fuit in natura humana, & terminus fuit verbum. huic autem propinquior videtur esse ista, homo factus est Deus, quia immediatius exprimens factionem passivam.

¶ Respondeo, & dico q̄ hæc est prima in ista materia, natura humana vnita est psonaliter verbo, & ex hac immediate sequitur, q̄ verbum sit homo, tñ huius est. quia virtute vnionis est subsistens in natura humana, & ex hac sequitur, q̄ homo sit Deus per conversionem, & eodem modo est in fieri. ergo ista, Deus factus est homo, non est mediator ista, homo factus est Deus, imo

Sco. sup. iij. Sen. F. im-

A immediatior illi propter quam ambæ sunt veræ, utraque tamen propria.

A D A R G V M E N T A.

¶ Ad primū dico. q̄ nec sequit̄ de sorte factus est hō, ergo factus est. gratia formæ, sicut nec in proposito, tñ gratia materiæ sequit̄ de sorte, quia sortē esse hōiem dicit primū eē sortis, nō sic in pposito. ¶ Ad s̄m patet ex solutione. q. q̄ non oportet oē quod sit mutari, vt sit tale, sed tātum accidit hōc in illis q̄ prius fuerunt in potentia ad illud, s̄m quod sūt in actu p̄ informationem, q̄o non fit verbū homo, sed tñ p̄ vnionē personālē. ¶ Si tñ quereretur aliqua mutatio, illa posset poni in natura humana, excepto q̄ illa nō p̄existebat, anteq̄ vniret̄. mutatio aut̄ non est nisi inter terminos oppositos, quorū vnus duratione p̄cedit alterū. ¶ Ad tertiū dico, q̄ ab illa regula de cōicatione idiomatū, excipiuntur illa q̄ exprimunt vnionem naturæ ad personā. & rō huius est, quia illa cōicatio in prædicationibus fit p̄ vnionē, & ita p̄supponit vnionē, non ergo fit s̄m illa, quæ exprimit vnionē, & iō non est factus Deus, licet sit factus hō, sicut hic, natura diuina assumpsit naturā humanā, igit̄ natura diuina assumpsit naturā diuinā, si sequit̄.

B illa regula de cōicatione idiomatū, excipiuntur illa q̄ exprimunt vnionem naturæ ad personā. & rō huius est, quia illa cōicatio in prædicationibus fit p̄ vnionē, & ita p̄supponit vnionē, non ergo fit s̄m illa, quæ exprimit vnionē, & iō non est factus Deus, licet sit factus hō, sicut hic, natura diuina assumpsit naturā humanā, igit̄ natura diuina assumpsit naturā diuinā, si sequit̄.

QVÆSTIO. III.

Utrum Christus sit prædestinatus esse filius Dei.

Vide. g. o. hic.

PERTIO quaritur. Vtrū Christus prædestinatus fuerit esse filius Dei. & arguitur qd̄ nō,

quia non s̄m q̄ filius Dei p̄destinatus est esse filius Dei, quia non præcessit ipsum esse filium Dei prædestinatio, vt prædestinatio dicit præcessionem ad illud quod prædestinatur, neque s̄m q̄ hō, quia s̄m quod aliquid prædestinatur esse aliqualē, s̄m hoc est tale, ergo si s̄m q̄ hō p̄destinatus est esse filius Dei, sequit̄, q̄ s̄m q̄ homo, est filius Dei, qd̄ est falsum. ¶ Cōtra ad Ro. i. Factus est ex semine Dauid s̄m carnem, qui prædestinatus est esse filius Dei in virtute.

R E S P O N D E O. Cum p̄destinatio sit præordinatio aliquis ad gloriam principaliter, & ad alia in ordine ad gloriam, & huic naturæ humanæ in Christo p̄ordinata sit gloria, & vnio ista in verbo in ordine ad gloriam, quia non tanta gloria fuisset sibi conferenda, si non esset vnita, sicut modo collata est, quæ admodum ergo merita cadunt sub prædestinatione, sine quibus non ordinaretur de congruo quis ad tātam gloriam sine eis, sicut cum eis, ita videtur ista vnio ordinari ad tantam gloriam de congruo, licet nō cadat sub prædestinatione tanq̄ meritum, & ita sicut prædestinatum est hanc naturam vniri verbo, ita prædestinatum est verbum esse hominem, & hunc hominem esse verbū, consequentiæ probantur per simile, sicut dictum est de factione passiuā. Et si dicas, prædestinatio primo respicit personam, & ita oportet hic primo inuenire aliquā personam cui Deus primo prædestinauit gloriam, & istam vnionem in ordine ad gloriam. Nulli autem personæ prædestinauit illam vnionem. Non personæ verbi vt verbi.

Abi. patet. Nec illi personæ ut sub
sistent in natura humana, quia
sic includitur ista unio. *¶* Respo
deo, quod potest negari ista propo
sitione, quod prædestinatio respicit so
lam personam, sicut enim Deus
potest omne bonum aliud a se
diligere, non tantum suppositum,
sed naturam, ita etiam potest
alii a se præordinare vel præopta
re bonum illi conveniens, & ita
potest naturæ huic præoptare
bonum illi conveniens, & ita po
test illi præoptare unionem istam,
in ordine ad gloriam, & non per
sonam. verum est tamen quod in
omnibus alijs ab isto prædesti
natio respicit personam, quia in
nullo alio præordinavit Deus
bonum naturæ, nisi præordinan
do bonum personæ, & ratio hu
ius est, quia nulla natura præde
stinabilis est non personata per
sonalitate creata, nisi ista, & ideo
nec sic potest præordinari sibi
bonum nisi isti,

SED HIC SYNT. duo
dubia. *¶* Primum, verum ista præ
destinatio præexigat necessario
lapsum naturæ humanæ, quod
videtur sonare multa auctori
tates, quæ sonant, filium Dei
nunquam fuisse incarnatum, si
homo non cecidisset. *¶* Sine præ
iudicio dici potest, quod cum præ
destinatio cuiuscunque ad glo
riam præcedat ex parte obiecti
naturaliter præscientiam peccati,
vel damnationis cuiuscunque;
semper opus. viciniam dictæ diff. 41.
primilib. multo magis est verum
de prædestinatione illius anime
quæ prædestinabatur ad sum
mam gloriam. Univerſaliter aut
ordinate volens prius videtur
velle hoc quod est fini propin
quius. Et ita, sicut prius vult glo
riam alicui, quam gratiam. Ita

etiam inter prædestinatos qui
bus vult gloriam, ordinate prius,
videtur velle gloriam illi, quem
vult esse proximum fini, & ita
huic animæ Christi vult gloriam
prius, quam alicui alteri velis gloriam,
& prius cuilibet alteri vult gra
tiam & gloriam, quam præui
deat oppositam istorum habi
tuum. i. gratiæ & gloriæ. i. pecca
tum, & damnationem. ergo a
primo prius vult animæ Chris
ti gloriam quam prævideat Adam
caſurum. *¶* Omnes autem aucto
ritates possunt exponi sic, scilicet
quod Christus non venisset ut
redemptor, nisi homo cecidisset.
Neque forte ut passibilis. quia
non fuit aliqua necessitas ut il
la anima a principio gloriosa
cui Deus præoptavit non tan
tum summam gloriam, sed et
coeternam illi animæ quod unita
fuisset corpori passibili, nisi re
demptio fuisset facienda. Sed
nec redemptio fuisset facienda,
nisi homo peccasset. Sed non pro
pter solam istam causam vide
tur Deus prædestinasse illam
animam ad tantam gloriam, cum
illa redemptio, siue gloria
animæ redimendæ non sit tan
tum bonum, quantum est illa
gloria anime Christi. Nec est ve
risimile tam summum bonum
in entibus esse tantum occasio
natum, scilicet propter minus
bonum. Nec est verisimile Deum
prius præordinasse Adam ad tā
tum bonum quam Christum,
quod tamen sequeretur, immo
viterius sequeretur absurdus,
scilicet quod Deus prædestinan
do Adam ad gloriam prius
prævidisset ipsum caſurum in
peccatum, quam prædestinasset
Christum ad gloriam. si præde
stinatio illius anime tantum

*Solutio
subtilissi
ma dilige
ter pondē
randa in
qua pluri
mistruba
re videm
tur.*

*Nota ma
xima spe
culacionē
doctore
sub.*

D

Bar. Quæ

Christus

venisset ut

sanctifica

tor, si A

animæ redimendæ non sit tan

da non pre

castus, &

non ut re

deptor. vi

de pro hoc

annet. R.

P. F. Am

brosij ca

th. in co.

Caier. pro

eximia p

de Christi

& 3. Cap.

gen. sub s

nem.

A esset pro redemptione aliorum, quia redemptio non fuisset nisi casus & delictum præcessisset. ¶ Potest igitur dici, quod prius natura quā aliquid puidetba circa peccatorem, siue de peccato siue de pœna, Deus prælegit ad illam curiam cælestem omnes, quos voluit habere angelos & homines in certis, & determinatis gradibus, & nullus est prædestinatus tantum, quia alius præuisus est casurus, ut sic nullum oporteat gaudere de lapsu alterius.

S E C V N D U M dubium est, an prius præuidebatur huic naturæ vniō eius ad verbum, vel ordo ad gloriam. ¶ Potest dici, quod cum in actione artificis sit contrarius processus in exequendo ei, qui est in intendendo, & Deus prius ordine executionis vniuit sibi naturam humanam, quā contulerit sibi summam gratiam, vel gloriam, econuerso potest poni in intendendo, ut sic Deus primo voluit aliquam naturam non summā habere summam gloriam, ostendens quod non oporteret eum conferre gloriam secundum ordinem naturarum, & quod * secundum voluit illam naturam esse in persona verbi, & sic angelus non subesset puro homini.

a. l. secundum do.

a. l. quasi.

A D A R G V M E N T U M primum potest concedi, quod secundum quod homo prædestinatus est esse filius Dei, potest enim ibi, scilicet secundum quod, determinare actum prædestinandi, cum dicitur secundum quod prædestinatus est esse Deus, secundum hoc est Deus, vel terminum prædestinationis. sic secundum quod est Deus, secundum hoc est Deus. primo modo maior est falsa, &

minor vera. secundo modo minor est falsa, & maior est vera. ¶ Alio modo potest distinguui, prout, scilicet, secundum quod, dicit formalem rationem secundum quam extremum determinate accipitur in se, formaliter enim ille homo est Deus, & secundum illum hominem, & personam ut existentem in natura humana præcessit prædestinatio, ut esset Deus. sicut ille, homo Deus factus est. si autem secundum quod accipitur proprie ut nota reduplicacionis, ita scilicet quod dicat causam inhærentiæ prædicati ipsi subiecto, hoc modo non secundum quod homo est Deus, quia non humanitate est Deus. ¶ Tertio modo potest dici, & forte realius, quod neque secundum quod homo, neque secundum quod Deus, prædestinatus est esse filius Dei, quia hoc quod est prædestinari esse filius Dei includit duo, quorum alterum, puta prædestinari, requirit in termino aliquid temporale, alterum, puta esse filium Dei, requirit idem esse æternum. nunc autem nihil idem est ratio istorum amborum in termino, licet enim in termino concurrant duo, vñ temporale, propter quod potest esse terminus prædestinationis. alterum æternum propter quod conueniat sibi esse filium Dei, tamen non propter aliquam vnā naturam conueniunt sibi ambo ista. Si autem concederetur tunc aliquo modo, secundum quod respectu totius prædicati notaretur esse causā respectu amborum in prædicato, & ideo proprie logice loquendo, neque secundum quod homo, neque secundum quod Deus prædestinatus est esse filius Dei.

POST